

Zama

Direcció: Lucrecia Martel

Cicle de cinema llatinoamericà

Països: Argentina, Brasil, Espanya i altres (2017)

Fitxa tècnica

Guió Lucrecia Martel **Fotografia** Rui Poças **Interpretació** Daniel Giménez Cacho, Matheus Nachtergaele, Juan Minujín, Lola Dueñas, Rafael Spregelburd, Daniel Veronese, Vando Villamil **Durada** 115 min **Gènere** Drama **Llengües** Versió original en espanyol

Sinopsi

Finals del segle XVII. Don Diego de Zama (Daniel Giménez Cacho) és un funcionari de la Corona espanyola enviat a la ciutat d'Asunción, al Paraguai, a fi de cobrir un lloc burocràtic. Deixant enrere la seva família, Don Diego comença una vida solitària en l'espera d'una destinació més prestigiosa. El seu desig és un trasllat a Buenos Aires, en reconeixement dels seus mèrits. Però en els anys de pacient espera ho perd tot, fins i tot el seu nom... Quan tot sembla perdut, Zama decideix sumar-se a un grup de soldats a la recerca i captura d'un perillós bandit. (Sensacine)

Crítica

'Zama': un colonialista a la recerca de llibertat

2017.09.01 - VENÈCIA 2017: El nou de Lucrecia Martel, que aborda el colonialisme espanyol de Sud-amèrica al segle XVIII, és el seu treball més desconcertant i ambiciós fins ara

Han passat nou anys des que la cineasta argentina Lucrecia Martel captivés a Canes amb *La mujer sin cabeza*. És gairebé criminal haver d'esperar tant per gaudir del treball d'una de les veus més distingides del cinema, així que és bo tenir-la de tornada, amb **Zama**, obra projectada fora de concurs al Festival de Cinema de Venècia que constitueix el seu quart llargmetratge i, també, el seu treball més desconcertant i ambiciós fins ara. La cinta, en efecte, aborda el colonialisme espanyol de Sud-amèrica al segle XVIII; però qualificar **Zama** com un drama històric seria fals perquè, encara que hi ha certa sensació de realisme en les imatges i en el món reproduït a la pantalla, la pel·lícula no té pretensions d'exactitud històrica. A Martel li interessa més descobrir el que Werner Herzog en va dir "la veritat extàtica", que, a través de la poesia, l'estilització i la imaginació, pot descobrir-nos una veritat més profunda. I, igual que amb Herzog, la recerca de Martel d'aquesta veritat extàtica amb aquesta adaptació del clàssic que **Antonio Di Benedetto** va publicar el 1956 ens porta a un món de bogeria.

Daniel Giménez Cacho encarna Zama, un home cada vegada més trist i solitari. La fabulosa escena d'obertura, en què se'l veu espiant un grup de dones indígenes mentre es banyen en fang, ens mostra un home de dubtosos principis morals. L'escena acaba amb una persecució contra ell i el seu subsegüent sentiment de vergonya pel seu comportament, que, d'alguna manera, desemboca en violència. Martel el dibuixa com una figura patriarcal arquetípica. La seva posició com a oficial de la corona espanyola li dóna cert sentit de poder i importància. El seu paper també implica que ha de mantenir sota control la població local, i això es porta a terme seguint una política d'incentius i càstigs, entabanant el poble perquè es faci la seva voluntat però sense por de recórrer a la violència quan calgui. De fet, en un determinat moment, li diuen que arrossega "la càrrega de l'home blanc". Aquesta frase la fa servir Martel gairebé per burlar-se d'ell, en mostrar una societat plena de racisme, sexisme i prejudicis de classe. El que Zama vol no és més que ser traslladat a un plaça en un lloc millor i més hospitalari però està massa pagat de si mateix per fer una altra cosa que no sigui esperar que aquest canvi caigui al seu cistell com fruita madura.

Hi ha senyals del paisatge sonor gloriós i bestial amb què Martel vol desorientar l'espectador. En alguns instants, un estrany ploriqueig arremolinat se sent tan alt que impedeix entendre un diàleg. La banda sonora sembla avergonyida del que es veu i s'escolta o es podria dir que a la pel·lícula en si no li interessa prou el passat com per aturar-la de la manera com s'està enfosquint i confonent aquest període de la història. Martel deixa molt de la pel·lícula obert a la interpretació del públic; per tant, hi ha vegades que **Zama** sembla indesxifrable i impenetrable, encara que, en la seva major part, el disseny de so i les imatges d'expedicions i batalles són tan captivadores que és una meravella veure-la.

L'arc de la cinta comença amb la revelació de la posició de Zama en la societat. Aviat, la impugnació de la noble Luciana (**Lola Dueñas**) el tornaran al seu lloc. L'absència d'amor en la seva vida se subratlla així mateix mitjançant el fet que la seva dona i els seus fills es neguen a acompanyar-lo. La seva tristesa no fa més que embrutir-lo, asalvatjar-lo, fins que un dia aconsegueix la "llibertat" en unir-se a una expedició que va a la caça d'un conegut criminal.

“Zama”: premis i seleccions principals

Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques de l'Argentina 2017

Nominació a Premis de l'Acadèmia Argentina a millor pel·lícula, millor director, millor actor, millor actor secundari, millor guió adaptat; millor direcció de fotografia, millor edició, millor direcció d'art, millor disseny de vestuari, millor maquillatge, millor so

Premis Goya 2018

Nominació Goya a millor pel·lícula iberoamericana

Havana Film Festival 2017

Guanyadora Premi FIPRESCI a millor pel·lícula

Indiewire Critics' Poll 2017

Guanyadora Premi ICP a millor pel·lícula ja vista 2018

Premi Internacional de Cinephile Society 2018

Guanyadora Premi ICS a millor imatge no publicada el 2017

Festival de cinema internacional de Palm Springs 2018

Nominació Premi Cinema Llatí i FIPRESCI a millor pel·lícula de llengua estrangera

Festival Internacional de Cinema de Rotterdam 2018

Guanyadora Premi KNF

Festival Internacional de Cinema de Rotterdam 2013

Guanyadora WorldView New Genres Fund Development

Festival de Cinema Europeu de Sevilla 2017

Guanyadora Premi Especial del Jurat

Lucrecia Martel

Filmografia com a directora

2017 *Zama*

2015 *El aula vacía* (documental)

2011 *Muta* (curt)

2010 *Pescados* (curt)

2010 *Nueva Argirópolis* (curt)

2010 *25 miradas, 200 minutos* (sèrie TV) (1 episodi) - *Nueva Argirópolis* (2010)

2008 *La mujer rubia*

2006 *La ciudad que huye* (curt)

2004 *La niña santa*

2001 *La ciénaga*

1999 *Las dependencias* (pel·lícula documental TV)

1996 *Historias breves 1*

1995 *Historias breves I: Rey muerto* (curt)

1995 *Magazine for Fai* (sèrie TV) (1 episodi) - Episodi #1.1 (1995) ... (realització)

1995 *D.N.I.* (sèrie documental TV)

1991 *Besos rojos* (curt)

1989 *Piso 24* (curt)

1988 *El 56* (curt)

Biografia

Neix a l'Argentina el 1966. La seva formació la va portar per l'Escola de Cinema d'Avellaneda i l'ENERC. Amb el curtmetratge *Rei muerto* li va arribar el seu primer reconeixement. I amb el seu primer llargmetratge, *La ciénaga*, li van concedir el premi a Millor Opera Prima al Festival de Berlín 2001, i va esdevenir la gran promesa del Nou Cinema Argentí. *La niña santa* va ser seleccionada per a la competició oficial del Festival de Canes 2004. Filmografia destacada com a directora: *La mujer rubia* (2008), *La niña santa* (2004), *La ciénaga* (2001).

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

